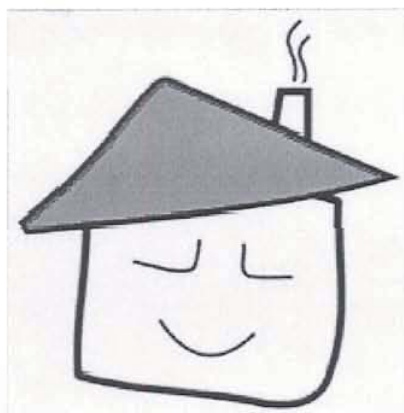

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2002

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εκπαίδευση: Νηπιαγωγεία - Δημοτικά - Γυμνάσια - Ενιαία Λύκεια - Τεχνικές Σχολές

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Εισαγωγή

Όλο το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, γνωρίζει και θέτει σε εφαρμογή τις διαδικασίες χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια.

Οποιοδήποτε άτομο στο σχολείο (ιδιωτικό / κρατικό) έχει υποχρέωση να αναφέρει, οτιδήποτε που μπορεί να υποδεικνύει ότι ένα παιδί υποφέρει ή δυνατόν να υποφέρει από οποιαδήποτε μορφή βίας στην οικογένεια.

7.1 ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σε κάθε Δημόσιο Σχολείο (Δημοτικής, Μέσης Γενικής / Τεχνικής Εκπαίδευσης) πρέπει να οριστεί ομάδα που θα φέρει την ονομασία **«Ομάδα πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην οικογένεια και στο σχολείο»**.

Η Ομάδα θα είναι υπεύθυνη για τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση, το χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια αλλά και για την πρόληψη, μέσω της εισαγωγής προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στα πλαίσια της σχολικής μονάδας.

Οι πληροφορίες που δίνονται στην Ομάδα από άτομα ή φορείς, είναι εμπιστευτικές και πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού με απόλυτη εχεμύθεια.

Στα Νηπιαγωγεία η ομάδα θα αποτελείται από:

- Τη Διευθύντρια του Νηπιαγωγείου
- Τη Νηπιαγωγό
- Τον /την Εκπαιδευτικό/η Ψυχολόγο
- Την Επισκέπτρια Υγείας.

Στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης η Ομάδα θα αποτελείται από:

- Το Διευθυντή ή Βοηθό Διευθυντή
- Ένα δάσκαλο/α, ευαισθητοποιημένο/η σε θέματα βίας στην οικογένεια
- Τον/την Εκπαιδευτικό/η Ψυχολόγο του σχολείου
- Τους Λειτουργούς Σχολιατρικής Υπηρεσίας (Επισκέπτρια Υγείας-Σχολίατρο).

Στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης η Ομάδα θα αποτελείται από:

- Το Διευθυντή ή Βοηθό Διευθυντή
- Το/τη Σύμβουλο Καθηγητή/τρια του σχολείου
- Τον Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο του σχολείου
- Τους Λειτουργούς Σχολιατρικής Υπηρεσίας (Επισκέπτρια Υγείας-Σχολίατρο).

7.1.1 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Σε κάθε Ομάδα Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια ορίζεται από το Διευθυντή του σχολείου **Υπεύθυνος Ομάδας (Υ.Ο.)**

Για τη **Δημοτική Εκπαίδευση**, Υπεύθυνος θα είναι ο Βοηθός Διευθυντής (μέλος της Ομάδας).

Για τη **Μέση Εκπαίδευση**, Υπεύθυνος θα είναι ο/η Σύμβουλος Καθηγητής/τρια.

7.2 ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

7.2.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ / ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Εάν το παιδί καταγγείλει/αναφέρει σε μέλος του σχολείου, ότι υπόκειται σε βία, τότε το άτομο που δέχεται την καταγγελία/αναφορά:

- Αναφέρει αμέσως το περιστατικό στον/στην Υπεύθυνο/η της Ομάδας Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια (Υ.Ο.).
- Ο Υπεύθυνος της Ομάδας (Υ.Ο.) ενημερώνει την Ομάδα Πρόληψης και συνεργάζεται μαζί της για αντιμετώπιση του περιστατικού:
 - ο Δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο παιδί και σημειώνει προσεκτικά οποιαδήποτε αποκάλυψη την οποία το παιδί επιθυμεί να κάνει.
 - ο Ενημερώνει το παιδί, για ότι πρέπει να ειδοποιηθεί ο Οικογενειακός Σύμβουλος.

- ο Ειδοποιεί τον Οικογενειακό Σύμβουλο κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας. Οι γονείς ενημερώνονται από τον Διευθυντή του σχολείου για το ότι ειδοποιήθηκε ο Οικογενειακός Σύμβουλος.
- ο Καταγράφει οτιδήποτε θεωρεί σημαντικό όπως ημερομηνία, ώρα και τόπο που έλαβε χώρα το περιστατικό. Σημειώνεται επίσης το όνομα οποιουδήποτε προσώπου, που δυνατό να ήταν παρόν και να είδε ή άκουσε κάτι.
- ο Σημειώνει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις σχετικά με τη φυσική κατάσταση του παιδιού (π.χ. εάν το παιδί ήταν χλωμό, έτρεμε, δε διατηρούσε οπτική επαφή).

Οι σημειώσεις θα πρέπει να είναι ουσιαστικές και όσο τον δυνατό πιο ακριβείς (π.χ. η Μαρία ήρθε καθυστερημένα στις 09:20 αντί στις 07:45, ή απουσιάζει συχνά από το σχολείο, ή επανειλημμένα αρνείται να βγάλει τα ρούχα της και να κάνει Γυμναστική, ή παρουσιάζει αλλαγές στην κοινωνική συμπεριφορά και άλλα).

7.2.2 ΛΗΨΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ, ΓΟΝΕΙΣ

Εάν οποιοδήποτε άτομο αναφέρει σε μέλη του σχολείου ότι σ' ένα παιδί ασκείται ή δυνατόν να ασκείται βία, γίνεται από το μέλος του σχολείου άμεση ενημέρωση του Υπεύθυνου της Ομάδας του σχολείου.

7.2.3 ΛΗΨΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙ, ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΟΠΟΙΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

Αν το παιδί αναφέρει σε μέλος του σχολείου ότι δυνατόν άλλο παιδί να κακοποιήθηκε τότε πρέπει:

- Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε αυτά που έχει να πει το παιδί.
- Το παιδί να διαβεβαιωθεί ότι έπραξε σωστά που ανέφερε το γεγονός.
- Το γεγονός να αναφερθεί στον Υπεύθυνο της Ομάδας Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην οικογένεια του σχολείου και να εξηγηθούν οι λόγοι και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί στο παιδί.

7.3 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος (Ε.Ψ.) στα θέματα κακοποίησης, έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στην πρόληψη/εντοπισμό/ αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όταν ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος έχει πληροφορίες για άσκηση βίας σε ένα παιδί ή έχει παρατηρήσει στάσεις ή συμπεριφορά του παιδιού η οποία μπορεί να προκλήθηκε από άσκηση βίας, ή το ίδιο το παιδί του εμπιστεύτηκε περιστατικό βίας που αφορά το ίδιο, τότε:

- Ο Ε.Ψ. ενημερώνει τον Οικογενειακό Σύμβουλο ή και τον Υπεύθυνο της Ομάδας Πρόληψης του Σχολείου, κατά την κρίση του.
- Ενημερώνει το παιδί για τις ενέργειές του και το διαβεβαιώνει ότι σωστά έπραξε, που τον ενημέρωσε.
- Ο Ε.Ψ. πληροφορείται για την πορεία του περιστατικού καθ' όλη τη διάρκεια της διερεύνησής του και για οποιαδήποτε απόφαση αφορά το χειρισμό του παιδιού. Είναι μέρος του διεπιστημονικού κλιμακίου εργασίας και εκτίμησης περιπτώσεων (βλέπε κεφάλαιο 5).

7.4 ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Ο Σύμβουλος Καθηγητής έχει επίσης σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει όσον αφορά την πρόληψη, εντοπισμό και αντιμετώπιση περιπτώσεων βίας στο σχολείο και στην οικογένεια.

Όταν περιέλθουν στη γνώση του Συμβούλου Καθηγητή πληροφορίες για άσκηση βίας σε παιδί ή όταν ο ίδιος έχει παρατηρήσει στάσεις ή συμπεριφορά του παιδιού η οποία οφείλεται σε κακοποίηση ή όταν το ίδιο το παιδί του εμπιστεύτηκε περιστατικά βίας που το αφορά, τότε:

- Ενημερώνει τον Υπεύθυνο της Ομάδας του σχολείου, ο οποίος προχωρεί στη «διαχείριση» της περίπτωσης, σε συνεργασία με την Ομάδα Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια του σχολείου.
- Ενημερώνει το παιδί για τις ενέργειές του και το διαβεβαιώνει ότι σωστά έπραξε και τον ενημέρωσε.

Ο Σύμβουλος Καθηγητής πληροφορείται και ενημερώνεται για την «πορεία» του περιστατικού, καθόλη τη διάρκεια της διερεύνησής του και για οποιαδήποτε απόφαση αφορά τον χειρισμό του θέματος και του παιδιού.